

A vezető szerep, a dominancia és a személyiségjegyek kapcsolata egy kutyacsoportban

Ákos Zsuzsa, Beck Róbert, Nagy Máté, Vicsek Tamás, Kubinyi Enikő

MTA-ELTE Összehasonlító Etológiai Kutatócsoport

eniko.kubinyi@ttk.elte.hu

Hogyan hoz közös döntést mozgásának irányáról egy állatcsoport? A vezető szerepet vállalhatja az az egyed, amely speciális információk birtokában van vagy a leginkább motivált, de sok esetben a szociálisan domináns, illetve jellegzetes személyiségstruktúrájú egyed kerül vezető pozícióba. Nukleáris családnál nagyobb farkasfalkáknál a domináns státusz általában nincs egyértelmű összefüggésben a vezetői pozícióval és kóbor kutyafalkákban belül is gyakran cserélődik a vezetői szerep. Családi kutyáknál azonban nem ismert a dominancia és a csoportos mozgás irányításának kapcsolata. Nagy felbontású GPS készülékekkel több, mint 800 000 adatpontot gyűjtöttünk hat kutya és gazdájuk 14 sétája során. Úgy találtuk, hogy a mozgásuk bizonyos sajátosságai (például a futási sebesség és a gazdától való távolság) jellemzők az egyes kutyákra. Iránykorrelációs elemzéssel (amely megmutatja, hogy az egyedek milyen arányban veszik át társuk irányváltási döntéseit) meghatároztuk a kutyák közötti vezető-követő kapcsolatokat. A kapott hierarchikus hálózat összefüggésben állt a dominancia-hierarchia hálózattal, amit kérdőíves módszerrel térképeztünk fel. A csoportos mozgást leginkább befolyásoló, irányító kutyák dominánsabbak, emellett idősebbek, képezhetőbbek, kontrollálhatóbbak és agresszívabbak voltak, mint a követők. Vizsgált kutyacsoportunkban tehát a dominanciasorrend és bizonyos személyiségjegyek is kapcsolatban álltak a csoportos mozgás során betöltött vezető szereppel. Az alkalmazott módszer további validálás után automatizált személyiségmérésre és akár emberek (például gyerekcsoportok) közötti interakciók vizsgálatára is használható lehet.